

Säg Afrika och, handen på hjärtat, du tänker först på savanner och lejon, dammiga hyddor, solnedgång bakom akaciaträden och fattiga bönder. Eller? Det vore naturligt eftersom mer än hälften av Afrikas befolkning bor på landsbygden.

Men i Afrika söder om Sahara växer städerna snabbast i världen och om några år kommer nio av länderna där att ha hälften av sin befolkning i stadsområden. Utmaningarna är enorma.

Livet i staden lockar allt fler

■ ■ I södra Afrika idag gäller detta bara för Sydafrika och Botswana med 53 respektive 54 procent i stadsområden. I de övriga länderna i regionen varierar siffran mellan 34 och 13 procent.

Staden lockar med utbildning, arbeten, affärer, nöjen. Man kan göra karriär, finna kunder till sitt lilla företag, leva ett bekvämt liv. Följden blir, enligt FN, att Afrika söder om Sahara om fem år kommer att ha åtminstone 33 städer med mer än en miljon invånare, två med fler än fem miljoner och en stad, Lagos kommer att ha över 13 miljoner invånare.

Men en förfärande stor andel, över 70 procent, av Afrikas stadsbefolkning bor i slumområden och allt tyder på att siffran kommer att öka. Om det går i samma takt som mellan 1990 och 2001 kommer befolk-

ningen i slumområden att fördubblas vart femtonde år medan hela befolkningen fördubblas vart 26 år.

Ett stort oroande problem är att stadsbefolkningen är ung, mer än två tredjedelar är i åldrarna 12 till 25 år. Allt fler barn förlorar dessutom sina föräldrar i aids och antalet gatubarn ökar. Med ingen eller dålig skolgång och små möjligheter till arbetstillfällen kan kriminalitet och prostitution bli utvägen i den otrugga tillvaron.

Stadsbefolkningens tillväxt kommer att ställa enorma krav på myndigheternas förmåga att planera. Framför allt gäller det utbyggnad av vatten och avlopp som är livsviktiga för invånarnas hälsa. Det måste också byggas många och människovärdiga bostäder och miljön i de tätt befolkade områdena förbättras.

Slumområdena är tickande bomber, varnar FN. I Kenya har blodigt handgemäng uppstått mellan invånare och hyresvärdar om rätten att bo i skjul och hyddor. Frågan om tillgång till vatten är en ständigt aktuell orsak till konflikter.

Allt fler invånare i fattiga områden ifrågasätter dessutom tingens ordning och på många håll organiserar de sig för att kräva bättre villkor för sig och sina barn. Hur myndigheterna möter detta kommer att bli avgörande för den sociala stabiliteten i många länder.

Viktigt är också vad maktthavarna gör för att ge folket bättre möjlighet till ett gott liv på landsbygden så att migration till städerna inte blir det enda överlevnadsalternativet.

KERSTIN BJURMAN

Läs mer: www.unhabitat.org